Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улица Чарнецкого.

Редакція пôдъ ч. 4 улиця св. Антонього.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй ôдъ порта. Рукописи не звертають ся

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвской“.

Предплата у Львовѣ въ Администрации „Ґазеты Львôвской“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Подиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 8. Пятниця 11 (23) Сѣчня 1891. **Рôкъ I.**

Передвчасный критицизмъ.

II.

Въ вчерашнôмъ починку нашôмъ, мы дôткнувши декотрыхъ хибныхъ сторôнъ въ прямованю теперѣшнои молодежи; указали на еѣ неприродну зрѣлость та розмагаючій ся середъ неи предвчасный критицизмъ, на шкоду властивостей молодечого вѣку. Легко догадати ся, що ся замѣтка наша, не припала до вподобы головусымъ мудрагелямъ, та на насъ стягнула закидъ, маруднои воркотливости и пересадного пессимизму. Най буде якъ хоче, але мусимо ще при той нагодѣ звернути увагу на одно, именно, на недостатокъ систематичности въ уживаню часу и не умѣркованый похопъ до гулячôсти и забавы у теперѣшнои молодежи. Тутъ вже будемо говорити примѣрами.

Усильна праця, умне уживанье часу и ладъ въ житю, представляє намъ собою знаменитый французкій проповѣдникъ и ученый Лякордеръ. Онъ не бѣгавъ по сальонахъ не шукавъ пустои забавы та розрывки, але реґулярно о пятôй годинѣ рано вставши, до десятои вечеромъ такъ мавъ роздѣленый часъ на рôжнородный трудъ, що товаришѣ его не могли надивуватись якъ ôнъ зможе стôлько зробити въ рôжнородныхъ галузяхъ науки. При тôмъ повага безъ педантеріи, веселôсть безъ розпашнои реготливости, скромнôсть и мале о собѣ розумѣнье, чинили зъ него наймилѣйшого товариша зô всѣхъ.

Такъ само Монталямберъ. Краса и слава Франціи, по скôнченю шкôлъ середныхъ, поѣхавъ до Штокгольму, де его батько бувъ французкимъ посломъ. Тутъ моторный вôсѣмнайцятьлѣтный молодець, по зданыхъ испытахъ, всесторонно образованый, говорячій кôлькома языками гарно, дотепный, рухнявый; мôгъ смѣло пуститись на встежу зô старшими ôдъ себе на поли публичнои дѣяльности, або взяти примъ въ забавахъ на штокгольмскихъ сальонахъ. Не хоче однакъ того, але цѣлковито ôдданый науцѣ, чертить пляны дальшого свого образованя на широкй розмѣры, и снує высокй намѣры на будучнôсть. Але послухаймо, що ôнъ самъ пише о тôмъ предметѣ до свого пріятеля; може слово сего великого мужа буде принаднѣйше для котрого зъ нашихъ молодцѣвъ:

„Кажуть — пише ôнъ — що если кто, то молодѣжь, повинна гуляти и шумѣти доки служать лѣта. Въ мене таке мнѣнье дурниця. Я бы противно гадавъ, що за молоду власне треба якъ найревнѣйше брати ся до науки и приготовлятись совѣстно до будучихъ становищъ. Якъ вже дань належача ôтчинѣ сплачена, якъ вже чоло наше лаврами здобутыми на трыбунѣ або побоищи украшене, коли вже право до загальнои почести заслугами здобуте, о! тогди гуляй та смѣлымъ крокомъ йди въ свѣтъ. Але коли ще єсть ся малымъ, незнанымъ, не має ся чимъ выказати передъ свѣтомъ, то не часъ ще гуляти и уживати пріємнои розрывки, тогди бо така вдача, чести не приносить и єсть грѣшнымъ марнованьемъ часу'.„

Подивляємо тутъ не самъ лишь розумъ та ясный поглядъ на житье въ вôсѣмнайцятьлѣтнôмъ молодцѣ, але той статокъ, зъ якимъ Монталямберъ тй засады привмѣнивъ до свого поступованя. Ледво що Монталямберъ очутивъ ся въ Штокгольмѣ, а вже отець хоче вести его на великій свѣтъ королевскихъ палатъ. Молодецъ ôдказавъ ся ôдъ того, и не давъ ся наклонити нѣякимъ намовамъ. Житье своє ôнъ такъ урядивъ, що найшовъ часъ на все, а богато было того, чого учивъ ся и чимъ займавъ ся. Философія, статистика, политика, исторія, та ще обширна кореспонденція, мѣняли ся зъ собою що дня такъ, що дѣйстно подивляти треба таку сильну волю въ молоденькôмъ ученôмъ. Мимо незвычайнои даровитости и глубокихъ студій, така у него умѣреннôсть и скромнôсть, що и слѣду нема у него тои ароґанціи, до якои мы теперь привыкати мусимо у нашихъ недоученыхъ молодиковъ. Тая дорога и лише она одна, довела Монталямбера до онои высоты, на якôй свѣтивъ ôнъ сучаснымъ — незрôвнаною краснорѣчивостею та глубокимъ знаньемъ историчныхъ и суспôльныхъ наукъ.

Той образець, молодости великого мужа Франціи, най затямить собѣ наша молодѣжь, если хоче вырости не на вертоголовыхъ аґитаторôвъ партійныхъ, або повѣтовй фѣгуры спекулюючй на оплески нерозбôрчивого гурту а на пожиточныхъ народныхъ тружениковъ.

О. Катихитъ, знакомый вже читателямъ нашимъ, осе що ще правивъ:

— Нѣхто не заперечить, що релиґійнôсть и чисте та моральне поведенье, то найкрасша оздоба молодежи.

Чи наша теперѣшна молодѣжь академична тою прикрасою повеличатись може, — не смѣю притакнути.

Релиґійнôсть? Охъ! якъ же еѣ чимъ разъ менше межи тымъ цвѣтомъ цѣлои суспôльности нашои! Доки матерй науки въ памяти, то ще якъ будь; але познѣйше, пôдъ матуру сягнувши, то вже молоду душу охаплює така якась студенôсть мудрагельска и предвчасный критицизмъ, що потôмъ недовѣрчивôсть, мовь бы *tabula rasa* въ умѣ и серцю залягає. Не диво, що на такôй картѣ, зъ котрои похоти молодечй стерли весь идеалъ, пишуть що хочуть: раціонализмъ, атеизмъ, соціализмъ, та всяка сего рода погань новочасна.

А яке то все, при цѣлôй своѣй тощавинѣ духа, ароґантне и уперте; якъ радо чванить ся своимъ невѣрствомъ и потрясає де може охлапами полапанои на борзѣ новомоднои мудрости! Але ось що характеристичне въ тôмъ:

Коли иде о „нашу русску вѣру о нашъ прадѣдный обрядъ“ котрый мовь бы то езуиты

ПАНЪ НАЧАЛЬНИКЪ.

Образокъ зъ житя.

(Дальше).

А священникъ безъ намыслу:

— Пане Начальникъ — каже — чи вы „бискупъ“ що учите въ Церкви?

— Притôмъ освѣдчивъ начальникови, що ôдъ своихъ перекопань, анѣ вôдъ преданій батькôвскихъ, не ôдступитъ анѣ на волосъ.

— Якъ то! Онъ же тутъ сторожъ тыхъ святощей народныхъ, тои дорогои спадщины праотцôвъ; ôнъ страшными клятвами на Престолъ и Евангеліє до нихъ привязаный! — И ôнъ бы мавъ ôдъ нихъ ôдступити?

— Нѣ! не дамъ! не могу! не хочу! не позволю!

А коли мовивъ тоє, коли станувъ такъ выпростованый, маєстатичный, погôдный — якесь дивне очарованье нападало громаду; пôдносивъ ся оденъ голосъ, за нимъ другій, потомъ кôлька а врештѣ оденъ гукъ помѣшаныхъ голосôвъ:

— Не дамо! не хочемъ! не позволимо!

Дармо начальникъ зъ незрôвнаною гôдностю и повагою представлявъ, що ôнъ не выступає тутъ ôдъ себе, але въ имени „Правительства“, даремно зъ цѣлою щиростію указовавъ на сумнй наслѣдки такого непослуху; ничо не помогло. Анѣ священникъ, анѣ громада не хотѣли чути о ніякихъ змѣнахъ, не позволили рушити зъ церкви, нѣ бочныхъ престоловъ, нѣ лавокъ, нѣ звонкôвъ, нѣ монстранціи.

И такъ межи начальникомъ а священникомъ — двома найбôльше миролюбивими людьми мѣста, розпочалась вражда, вражда завзята, довга, невтомима.

Господи Боже! якъ скоро сей часъ летитъ. Отже ôдъ початку исторіи ажъ до нынѣ минуло круглыхъ два лѣта, и анѣ на іоту не змѣнилось ничого.

А повѣрте на слово честного дворянина, що досель все могло змѣнитись, ба и змѣнилось-бы напевно, если-бы.... если-бы не самъ Начальникъ.

Батюшки мои! Кôлькожъ то разъ терпеливость его висѣла на волоску, кôлько то разôвъ зглушивъ въ груди вырываючій ся гнѣвъ и обуренье, кôлько разъ мусѣвъ зъ глубины души добувати остатки благоразумія и розваги.

Але постановивъ собѣ дѣло перевести честно, брутальства и насилія не хотѣвъ уживати надъ безборонным людомъ; постановивъ чекати на ихъ опамятанье, и чекати до остатнихъ можливыхъ границь.

Ажъ до нараженя самого себе, осѣнивъ ихъ силою свого уряду передъ напастями власти высшои, и до Губерніи разъ-вразъ дававъ успокоюючй рапорты: „все благопалучно“ и зновъ „все благопалучно“.

Але часомъ забогато вже ему было такои двулицевои ролѣ: Часомъ, кажу, гнѣвъ, лютôсть, обуренье загудѣли въ серцю его, мовь вихры лютй — и дика ярôсть росла въ нимъ, пухтѣла, змагалась мовъ повѣнъ.

— „Какъ!... тыи бунтовщики!... смѣютъ противъ намъ!?...

Страшенъ бувъ, коли такъ говоривъ. Густй чорнй брови збѣгались въ одно пасмо, очи блестѣли якъ сталь, кôнчины устъ дрыгали конвульсійно....

Натягавъ тогды швидко свôй зеленковый мундуръ, припоясовавъ шаблю и мовъ ураганъ влѣтавъ въ канцелярію священника.

Тамтой ôдчиняючи двери, стоявъ вже зъ опущеною головою якъ Христосъ предъ Пилатомъ, стоявъ нѣ живый, нѣ мертвый. Перестрахъ, лякъ, жалôсть, непокôй — всѣ слабости человѣчого серця мальевались чрезъ хвилю въ тôмъ лицѣ, навыкшôмъ до великодушія и ôдваги.

„Ну что?“ пытавъ коротко начальникъ. А значило тоє: чи годитесь на змѣны? Священникъ втягавъ духъ въ себе, пôдносивъ очи и ледво дослышнымъ голосомъ выякавъ!

— „Не могу, пане Начальникъ“.

Ту брякнула шабля, трѣснули въ гукомъ дверѣ.... Борба тревала дальше.

* * *

Середъ тои борбы, где рѣчи тягнулись въ безконечнôсть, дрôбна на око обставина переважила шалю на некорысть священника. На однôмъ приватнôмъ зôбраню вымовивъ ся ста-

Змартвыхстанцѣ и ще тамъ хтось, пôсля мнѣнія нашихъ крыкунôвъ намъ ôдобрати хочуть, то бôгъме! — нѣхто такого крику не пôдносить, якъ власне тѣ самородни атеисты нашѣ. Се фактъ, гôдный застановленя ся надъ нимъ.

Молити ся, ходити до церкви, до сповѣди, заховувати посты, сповняти другѣ церковнѣ приписы и то серіозно, зъ переконаня, — еге! того не шукай у молодиковъ нашихъ, — бо дошукаешь ся такихъ рѣчей що ажъ, волосье на головѣ дубомъ стане!

Цѣкава, и то дуже цѣкава бы була рѣчь знати, сила то межи академиками такихъ, що жіють по христіяньски и зъ переконаня сповняють приписы религіи. На пальцяхъ почислити можна такихъ, що явно сповняють приписы вѣры, а такихъ що скрыто, зô страху передъ посмѣховискомъ товаришѣвъ хиба небогато набере ся.

Такъ правивъ мôй бесѣдникъ, а въ моѣй груди серце стискало ся, а въ головѣ шумѣло ôдъ толпячихъ ся гадокъ журливыхъ.

— Що буде? — думавъ я собѣ, — если оно дѣйстно такъ? Що буде? якъ въ такôмъ напрямѣ наша молодѣжь пôйде дальше и колись стане до працѣ на поли народного добра?... Теперь середъ того поля, озвавъ ся лишь одинъ голосъ: „зъ Церквою йти не хочу и зъ католичествомъ не маю нячь спôльного", але за лѣтъ десять, двайцять, такихъ голосôвъ може прибуде стôлько, що нхъ крикъ приголомшить всяке инше розумне та честне слово...

— Е! Богъ батько! А хотяй гилье мѣсцями морщавѣе, але пень здоровый. Здорового пня хробацтво не їме ся...

Справы краевѣ.

Выдѣлъ краевый, ôдповѣдно до ухвалы послѣдноѣ сесіи Сойму, предложивъ Намѣстництву поводы, котрѣ промовляють за заложеньемъ заводовоѣ школы резьбярства въ Коломыѣ. Въ предложеню своѣмъ пôдносить Выдѣлъ краевый, що въ Коломыѣ о много лекше якъ въ другôмъ мѣсци можна знайти ôдповѣднѣ силы учительскѣ, котрѣ не потребувалибы бути стало занятѣ, а лишь за оплатою гонорара ôдъ години удѣляли бы въ проектованôй школѣ дотычныхъ предметôвъ. Силъ такихъ достарчило бы учительство школъ середныхъ и низшихъ. Понеже поставленымъ було, що згадана школа мае бути заведена на взôръ подôбноѣ школы въ Закопанôмъ Выдѣлъ краевый зазначуе, що не належить того такъ толковати, будь-то бы въ новôй школѣ мавъ бути заведеный напрямъ артистично-промысловый.

Цѣха робôтъ рѣзьбярскихъ въ всхôднôй Галичинѣ, а переважно у Гуцулôвъ, котрыхъ першимъ представителемъ въ тôмъ напрямѣ бувъ помершій Юрій Шкриблякъ, а теперь суть два его сыны, есть такъ ôдрубна и оперта на мотивахъ питомыхъ, що введенье мотивôвъ чужихъ затратило бы пѣлкомъ мотивы родимѣ.

За урядженьемъ школы тоѣ въ Коломыѣ промовляе также и то, що товариство гуцульске рѣшило завести еще въ тôмъ роцѣ школу рѣзьбярску въ тôй гадцѣ, що Правительство возьме школу тоту въ свою опѣку.

Узнаючи потребу такоѣ школы и хотячи прійти въ помôчь спôлцѣ гуцульскôй, рѣшивъ Соймъ на рôкъ 1891 суму 1300 зр. на оплаченье учителя рысункôвъ и фахового инструктора столярства въ варштатѣ для выробôвъ зъ дерева.

По гадцѣ Выдѣлу краевого, школа та повинна вже въ першôмъ роцѣ бути такъ уряджена, щобы крôмъ науки рѣзьбы плоскоѣ, учено также столярства и токарства о стôлько, о скôлько оба тѣ ремѣсла до рѣзьбярства суть конечно потрѣбнѣ. Для того оказуе ся потреба, щобы вже въ першôмъ роцѣ було занятыхъ въ тôй школѣ трехъ фаховыхъ инструкторôвъ, а то для науки рѣзьбярства, токарства и столярки.

Управительство школы тоѣ треба повѣрити комусь, кто мôгъ-бы весь свôй часъ посвятити школѣ; довѣдчене бо учить, що школа пôдъ управительствомъ особы, котра мае инше занятє головне, розвивати ся не може. Науку рысункôвъ початковыхъ, предметôвъ теоретичныхъ и религіи, можна повѣрити учителямъ доходячимъ.

Выдѣлъ краевый обчислюе выдатки на учителѣвъ вже въ першôмъ роцѣ на 4021 зл.; выдатки на помѣщенье зъ услугою и паливомъ 1150 зл., выдатки на уряджене 2050 зл. Выдѣлъ краевый пôдносить, що въ разѣ заложеня школы для промыслу деревного въ Коломыѣ, скарбъ державный мусѣвъ-бы покрыти выдатки на учителѣвъ въ сумѣ 4021 зл. и бодай половину выдаткôвъ конечныхъ на уряджене школы, с. е. 1025 зв., разомъ менше бôльше 5046 зл. Решту коштôвъ мусѣвъ-бы покрыти фондъ краевый.

Въ конци просить Выдѣлъ краевый Намѣстництво о ôдповѣдь, коли и пôдъ якими условіями, схотѣло-бы правительство приступити, до заложеня фаховоѣ школы рôзьбярскоѣ въ Коломыѣ.

Ческій селянинъ.

Коли то у насъ такъ буде якъ у нашихъ побратимôвъ Чехôвъ, про котрыхъ цивилизаційный розвитокъ, особенно межи селянствомъ, ось що пише оденъ Чехъ до свого пріятеля:

„Оглядъ нашого села въ порôвнаню зъ оглядомъ села всхôдноѣ Славянщины, выдае ся дуже принадный. Пôдъ сельскими стрѣхами нашого люду властиво, найвыдатнѣйше представляе ся поступъ нашого краю такъ въ просвѣтнôмъ якъ и добробытнôмъ напрямѣ. Переѣзжати селами въ околицяхъ Хрудима або Рудницъ або другихъ, то рѣчь вдоволяюча дуже. Всюди видно прехорошій порядокъ и розумне ґаздôвство. Не рѣдко подыбати можна хлопскій дворецъ, не гôршій ôдъ вашихъ шляхоцкихъ дворôвъ. Цивилизація въ цѣлôй повнотѣ видна и на рôвнинахъ и по горахъ. Не буде то пусте чваненье ся своимъ, коли скажу, що бажанье Мицкевича, щобы его книжки заблудили пôдъ соломянѣ стрѣхи селянскѣ, сповнило ся найперше у насъ въ Чехахъ. Знаю бо я такѣ пороги, поза котрыми читано вже „Пана Тадеуша" въ ческôмъ перекладѣ п. Красногорскоѣ... Мôгъ бы я показати богато такихъ селянъ, котрѣ хотяй самѣ ходять за плугомъ, дочки своѣ посылають до высшихъ женьскихъ школъ, сынôвъ на университетъ, самѣ же суть членами „Матици ческоѣ", котроѣ выдавництва наукового змѣсту читають зъ уподобаньемъ. А коли зайдешь до дому такого „хлопа", то можешь найти у него фортепіянъ, на стѣнахъ гарнѣ стальориты, преміѣ выдаванѣ черезъ литературне ческе товариство „Умелецку Беседу" въ Празѣ.

Ческій людъ то матеріялъ безперечно знаменитый, але треба глядѣти, щобы его надто не зворушувати до политичныхъ и неполитичныхъ тайностей, тогди бо мѣру згубити легко. Народови простому годѣ мати о рѣчахъ публичныхъ такій здоровый судъ, щобы першій лѣпшій крикунъ не надуживъ его доброѣ вѣры и волѣ. Тожь Чехъ радо йде за тымъ, то его умѣе повести и до дѣла загрѣти, алежь и всю ôдвѣчальность за то, що зле выпаде, оставляе свому провôдникови.

Можна сказати, що цѣлымъ успосôбленьемъ политичнымъ селянина ческого, нынѣ кермують газеты; тожь майже каждый читаючій безъ газеты обôйтись не може, радо интересуючись всѣми проявами свѣтовоѣ и домашноѣ политики. Тожь селянъ въ Чехахъ хопити за серце и повести въ якôмъ будь напрямѣ, рѣчь не трудна. Затруби, а козакъ на кони, — гукни голоснѣйше, а гомôнъ ôдôбье ся по краю широкомъ и довго невмовкаемымъ ôдголосомъ. Проворный нарôдъ!

А якъ ôнъ любить свое народне *Divadlo*. Не диво, божь вѣдомо, що сей театръ повставъ по бôльшôй части зъ селянскихъ складокъ и ощадностей робôтныхъ рукъ. И то не разъ, бо якъ погорѣвъ, то нарôдъ по разъ другій сыпнувъ милионы, на здвигненье тоѣ дѣйстноѣ красы Праги. Не давно директоръ того театру задумавъ стягнути до него людъ зъ найдальшихъ околиць краю. Гадка негайно осуществила ся величаво. Особнѣ потяги желѣзницѣ званѣ „театральными" звозили разомъ селянъ по 1000 и бôльше наразъ, такъ, що бувало зъ причины тыхъ гостей, для Пражанъ небуло мѣсця въ театрѣ. 100.000 народа перевинулось тогды передъ народною сценою, розвозячи зъ собою на провинцію новѣ гадки и пôднеслый артистичный настрôй. Кобы то у насъ хоть колись такъ могло бути!...

Селянина Ческого характеристику, найлѣпшу дае, ось сей ческій вѣршь:

Česky sedlaček
Vychytraly ptaček.

Часть господарска.

Газеты вѣденьскѣ приносять вѣдомость дуже нехосенну для нашого промыслу нафтового. Пôсля точныхъ обчислень фаховыхъ сферь, въ минувшôмъ роцѣ продукція нафты въ Австріи перевысшала потребы консумпціи о бôльше якъ 12%. — близкою одже хвиля, въ котрôй властителѣ копальнь нафтовыхъ будуть мусѣли значно обнижити цѣну суровицѣ, щобы улекшити ѣѣ вспуть до рафинерій, котрѣ теперь тôлько въ 1/3 части переробляють продуктъ краевый, а решту суровицѣ спроваджують зъ Кавказу.

Депутованый до Думы державноѣ др. Льеваковскій проектуе будову желѣзницѣ льокальноѣ зъ Дуклѣ черезъ Рôвне, Вѣтшно, Кросно до Прибôвки, стаціи желѣзницѣ державныхъ и въ тôй цѣли внѣсъ вже подане о

рый о. Николай передъ папою подсендковою, що начальникъ то „добрый старушокъ".

Сказати або лише дати до пôзнаня Начальнику, що ôнъ старый — то значило смертельну образу.

Якъ то! Онъ що колись на сальонахъ княжны Доскакинъ-Башмакиной слывъ яко найперший красавецъ, ôнъ що будучи вже капитаномъ 40-лѣтнымъ мущиною мôгъ собѣ выбрати за жѣнку 15-лѣтну панночку, найпершу партію въ Губерніи, ôнъ що до недавна кождой дамѣ, зъявляючôн ся въ Управленю зазиравъ за вояльку, що до теперь еще приходячи зъ бюра черезъ сальонъ мавъ звычай ставати самъ на самъ передъ зеркаломъ и маленькою щеточкою глядити собѣ не тôлько вусы но и бровы — ôнъ, кажу, мавъ-бы теперь уходити за дѣда? мавъ-бы терпѣти гôрку поповку: „вотъ старый хрôнъ Начальникъ"? Ааа!... сего за богато!

И ктожь то першій нынѣ смѣе такъ одзыватись про него? Кто, якъ не сей самъ старый простакъ, що здалека трутить воскомъ и медомъ, що неразъ згорбить ся такъ якъ его березова табакерка!

Ахъ ты невдячникъ! То ôнъ на праву гадавъ, що тôлько власноѣ перебѣглости завдячуе, що ему волосъ зъ головы не спавъ? То ôнъ не видить, кто его ослонае та боронить передъ правительсьвомъ? Гляди же теперь братику, що буде, якъ Начальникъ ôдбѣме вôдъ тебе свою руку.

И дѣйстно, ôдъ сего часу — якъ ножомъ ôдтявъ — переставъ вже уйматись за о. Николаемъ и на оборону его не написавъ нѣ слова.

Але хотяй Начальникъ самъ далекій бувъ ôдъ всякоѣ денунціяціи, то знайшлись другѣ, що поза плечами его не занедбували доносити обо всемъ правительству и якъ могли, клеветали о. Николая.

Якъ зъ рукава посыпались внеть слѣдства, угрозы, контрибуціи; тягнулось то якійсь часъ, а нынѣ скôнчилось тымъ, що о. Николая „яко упорствующого, ненокорливого, неблагонадежного и. т. д. наказапо въ Губерніи административнымъ порядкомъ зôслати „на поселенье". Начальникъ давно знавъ, що такъ скôнчитись мусить, и въ цѣлôй нынѣшнôй справѣ видѣвъ лише льогичне розвязанье рѣчи.

Можна було при тôмъ сподѣватись розрухôвъ зо стороны мѣщаньства руского, що такъ привязане було до свого пастыря, опôрь зъ ихъ стороны легко може змѣнитись въ бунтъ явный — але начальникъ не обавлявъ ся такихъ рѣчей.

— Збунтують ся? Ну такъ свяжемъ ихъ и сошльомъ въ ґуберпію!

А прецѣнь мысль якась неспокôйна, якъ докучлива муха, блукалась ему по головѣ: Яку то мѣну буде мати старый Н-вичь, коли довѣдае ся цѣлоѣ правды; чи ся злякне, знебожить? чи може просто пôднесе голову, такъ якъ се давнѣйше умѣвъ чинити? (Д. н.)

позволенье предпринятя техничныхъ працъ предступныхъ. Проектована линія мае мати торъ нормальный.

Будова новои желѣзницѣ Новый Сончь-Городокъ почне ся незабавомъ. Генеральна дирекція желѣзниць державныхъ достала приказъ покончення працъ приготовавчыхъ до будовы желѣзнои дороги, починаючои ся стаціею Новый Сончь въ напрямѣ повночномъ до Городка, о звѣчайномъ торѣ. Линія та буде мати майже 100 кильометровъ довгости а кошта будовы вынесуть до 5 милiоновъ. Перша рата коштовъ вставлена буде въ буджетъ державный на рокъ 1892.

Переглядъ політичный.

Манифестація бельґiйска ôдбула ся безъ нарушеня порядку. Маниифестанты умѣли заховати свою годность и до розруховъ не прiйшло. По части есть се заслугою президента Брукселѣ бурмистра Булиса, що позволивъ на манифестацію, инакше подъюджованѝ лѣтъ только толпы булибы певно выйшли зъ ровноваги, а найменше забуренье порядку булобы зазывомъ, на голосъ котрого повстала-бы цѣла Бельґія. Соціялист приготовувалиы клясы робôтнѝ ôдъ лѣтъ колькохъ и настроили ихъ такъ, що парляментъ белгiйскiй змушеный есть числити ся вже не зъ потребами державы, але зъ тымъ, що подиктують ему толпы, ôдъ котрыхъ залежить цѣлость и парляменту и державы.

Що ревизія конституціи наступити мусить, то рѣчею певною. Бельґія достане загальне голосованье, то на свою погибель. До парляменту войде только репрезентантовъ робôтничихъ и соціялистичнихъ, що парляментъ белгiйскiй, той маленькій парляментъ, котрый до теперъ полагоджувавъ лишь вспольнѝ справы заграничнѝ, войсковѝ, та судовѝ, закѣпить ôдъ борбъ партiйныхъ и змушеный буде робити уступство за уступствомъ на рѣчь соціялистовъ.

Въ справѣ ревизіи конституціи стануло противъ себе больше партій. Католики не хотять жаднои змѣны. Зъ либераловъ однѝ, зъ *Frère-Orbanom* на челѣ, домагають ся побôльшеня числа выбирателѣвъ. Въ Бельгіи (якъ у насъ) есть 30 прц. людей не умѣючихъ читати, одже тымъ нехай не прислугуе право голосованя. Другѝ зъ професоромъ *Prins*-омъ на чолѣ хотѣлибы збôльшеня голосовъ но заразомъ, хотять уряджeня такого, щобы всѣ верствы суспôлнѝ гандлевѝ, робôтничѝ, селянскѝ, правничѝ и учительскѝ були ровно заступленѝ. Въ той способъ можна-бы заховати ровновагу въ парляментѣ. Радикалы и соціялѣсты аранжеры тои манифестаціи домагають ся безвзглядного загального голосованя, бо черезъ тое лишь зможуть взяти верхъ надъ парляментомъ и запровадити панованье — улицѣ.

Солидарности Нѣмцѣвъ, и тыхъ Старочеховъ, котрѝ вытревали на становищи вѣденьскихъ пертрактацій угодовыхъ, завдячити треба що по довгихъ обрадахъ, помимо нечуваной опозиціи Молодочеховъ, полагоджено остаточно въ соймѣ ческомъ третій зъ ряду елляборатъ угодовый.

Переведенье цѣлого еляборату залежить ôдъ Старочеховъ, а що тотѝ уступити не можуть хотьбы для того, що уступаючи зъ разъ повзятого становища помогли бы Молодочехамъ въ ихъ дѣлательности, есть одже надѣя, що и решта предложенъ буде полагоджена.

Зъ причины непорозумѣня зъ италійскимъ конзулемъ въ Филиполи, мавъ Стамбуловъ поручити дипльоматичнымъ аґентамъ князя Фердинанда, щобы старали ся о знесенье въ Болгаріи юрисдикціи конзулѣвъ. Державы запріязненѝ ôдповѣли, щонаступити се не може передъ знесеньемъ юрисдикціи конзуловъ въ Турціи.

Изба депутованыхъ французкихъ рѣшила признати 4 миліоны для селянъ, терпячихъ въ слѣдствiе острои зимы. Анархисты скликують робôтниковъ безъ занятія, на вѣче, котре мае ся ôдбути на дню 23 с. м. на пляцу оперы. Temps пише, що анархистамъ иде о вызысканье положеня, въ яке попали низшѝ верствы черезъ остру сегорôчну зиму.

Въ Сараґоссѣ ôдбуло ся позавчера вѣче соціялистовъ, колькохъ бесѣдниковъ заявило, що одинокимъ средствомъ до переведеня идеаловъ соціялистовъ, есть революція. Рѣчь се не нова, свѣтъ знае давно о нѣй.

Увольненье Лябріера выволало невдоволенье въ кругахъ російскихъ. Праса російска не посѣдае ся зъ чибку и фактови тому силуесь надати значенье політичне. Одна петербурска газета пише, що увольненье се було безуслов нымъ блудомъ и дае на будучность прецедeнсъ до вытвореня ся межинароднои и французкои голоты, котра зъ дѣлъ революційныхъ робить ремесло. Противно праса французка выступае противъ шовинизмови французкому, котрый стелить ся до ногъ Россіи зô встыдомъ самои Франціи.

Зъ ц. к. краевои Рады шкôльнои.

Ц. к. Рада шкôльна краева ухвалила на засѣданю зъ дня 19 сѣчня 1891 року:

1) Затвердила въ заводѣ учительскомъ Бронислава Густавовича, учителя III-и ц. к. ґимназіи въ Краковѣ;

2) Зôзволила зарядови выдавництва Заведеня им. Оссолиньскихъ на новѝ наклады деякихъ артикуловъ;

3) Увольнити монастырь оо. Доминиканôвъ въ Жолквѣ ôдъ престаціи на рѣчъ тамошнои школы народнои; зреорганизовати на подставѣ уставы тамошну школу четырекясову мужеску о четырохъ учителяхъ зъ цѣлковитою платнею; полишити тамошну школу дѣвочу, якъ дотеперь четырикл̈ясевыхъ зъ одною учителькою надетатовою; зреорганизовати школу народну въ Винникахъ яко другу школу людову мѣшану въ Жолквѣ на передмѣсто Винники;

4) Позволила на утворенье маючои ся основати черезъ филію товариства Alianse-Izraelite въ Новомъ Сончу школы народнои жидôвско-польскои;

5) Змѣнити школу филяльну въ Стружи, повѣту Мысленицѣ и

6) Школу филіяльну въ Плавѣ, повѣтъ Ниско, на етатовѝ;

7) Зорганизовати въ Лѣщинѣ, горнôй повѣту Добромильского;

8) Въ Дворнику коло Лѣска;

9) Въ Страдчу, повѣтъ Городокъ и

10) Въ Волковôй, повѣту Лѣско школы етатовѝ; такожь

11) Въ Братковичахъ, повѣту Городокъ, школу филіяльну;

12) Именовати Леокадію Кобылянску сталою учителькою молодшою въ шесто клясевôй школѣ въ Бережанахъ и

13) Еразма Старжинского учителемъ школы етатовои въ Пневѣ.

Кроника.

— **Є. В. Цѣсарь** подаровавъ громадѣ Кулачковцѣ, повѣту коломыйского, 100 зр. на будову школы.

— **Є. Е. п. Министръ вѣроисповѣданя и просвѣты** надавъ презенту на р. к. парохію regiae collationis въ Долинѣ, о. Антонію Ґурскому, р. к. парохови въ Заболотовѣ.

— **Львôвска изба нотаріяльна** розписала конкурсъ на опорожнене въ наслѣдокъ смерти пок. Макс. Гельденбурґа, мѣсце нотаря въ Монастирискахъ, въ речинцемъ до 3 п. ст. лютого с. р.

— **Выставка книжокъ.** Въ Копенгадѣ отворено межинародну выставку книжокъ. Выставка та устроена въ памятку 400-лѣтного юбилея початковъ штуки друкарской въ Даніи. Першу книжку выпечатавъ тамъ въ року 1491 Gottfryd von Ghemen.

— **Въ Кіевѣ** стоять теперь цѣлѝ улицѣ зъ ново побудованыхъ домовъ незамешкалѝ. Приписати то належить выгнаню жидôвъ зъ Кѣева, черезъ що зменшило ся число жителѣвъ о якихъ 30.000.

— **Одинъ зъ нашихъ корреспондентовъ** пише намъ межи иншими: Добре, що вы згадали за Просвѣту, якось она тамъ не такъ, якъ бути повинно. Кто не шануе дня святого, той не много варта. Не давно бувъ я три днѣ у Львовѣ. Третего дня по недѣлѣ, въ ночи, мавъ я ѣхаты до дому, ажь пригадую собѣ, що у мене еще орудка до Просвѣты ôдъ нашого Егомостя. Що робити кажу, пропало, — недѣля. А другѝ менѣ кажуть: Иди, тамъ и въ недѣлю ôдчинене. И сама правда, въ недѣлю по полудни сидѣвъ тамъ якійсь панъ и писавъ. То менѣ ся не подобало, навѣть склепы позачиняни, а ту въ рускôмъ товариствѣ нема пошановку дня божого. Якось оно не хорошо. (Звертаемъ увагу Выдѣлу тов. „Просвѣты" на слова тѝ писанѝ поважнымъ селяниномъ. Мы пересвѣдченѝ, що Выдѣлъ полишае канцеларію ôдчинену для выгоды членôвъ, но то получене зъ згôршеньемъ, котрого выстерѣгати ся потреба намъ конечно. На чолѣ товариства стоить священникъ, и его обовязкомъ перестерѣгати, щобы день святочный бувъ шанованый.

— **О дивацтвахъ Американьцѣвъ** свѣдчить найлѣпше слѣдуюче: Въ одномъ зъ театровъ новойорскихъ, повтаряють постоянно нову драму: „Blue Jeeus". Одинъ актъ ôдгрывае ся въ фабрыцѣ шинъ сталевыхъ. На сценѣ стоять пущенѝ въ рухъ льокомотивы и машины. Герой штуки достае ся при конци акту подъ ремѣнь головного колеса, котре его порывае. Въ той хвилѣ являе ся героина штуки и ратуе молодця черезъ скоре перерѣзанье ремѣня ножемъ. Машина, колеса, ремѣнь, все то правдиве, еслибы одже зъ перерѣзаньемъ ременя спôзнено ся хотьбы на пару секундъ, роля актора скôнчила бы ся дуже страшенно.

Библіюграфія.

— **Календарь „Зеркала"** на рокъ звычайный 1891, накладомъ редакціи „Зеркала". Если можна було щось найнужденнѣйшого въ свѣтъ пустити, то певно ту честь признати треба „Зеркалу". Мы надѣяли бы въ календарѣ томъ сатиру, а сатиру въ цѣломъ того слова смыслѣ, котра смѣхомъ учить а поправляе, а найшли мы таку мѣшанину плыткихъ и недотепныхъ дотеповъ що пытаемъ хвальну Редакцію Зеркала, чи може она пустити календарь сей мѣжь народъ, чи есть тамъ хоть одно слово, котре моглобы научити нашъ народъ? А що бôльше, якъ можна мѣстити щось подôбного, якъ: „Зъ книги старого завѣта"? Колька уступовъ лѣпшихъ, именно стишки зъ подписомъ В. Г. М. (Маслякъ), тратить свою вартость черезъ помѣщенье ихъ разомъ зъ нѣсетиницями, якими заповнено сей календарь. Найлѣпша часть то анонсы. Календару „Зеркала" желаемъ, щобы слѣдуючого року не являвъ ся ôнъ на свѣтъ божій.

ТЕЛЕҐРАМЫ.

Вѣдень, 22 сѣчня. Графъ Таффе дававъ вчера обѣдъ въ честь дельегатовъ конференціи въ справѣ торговельнои угоды.

Вѣдень, 22 сѣчня. *Pol. Corr.* довѣдуе ся, що италійскій король надавъ Найдост. Архикн. Францъ Фердинанду де Есте ланцухъ ордеру Аннунціяты. Амбасадоръ итал. гр. Ниґра вручивъ вчера Найдост. Архикнязю на осôбнôй авдіенціи ознаки ордеру.

Пештъ, 22 сѣчня. Остаточный результатъ спису народности, после стану зъ 31 грудня м. р., выказуе, що въ тымъ дни записано 510.003 мешканьцѣвъ.

Инсбрукъ, 22 сѣчня. На вчерайшôмъ засѣданю сойма зложили италійскѝ члены выдѣлу краевого Gilli Belloб и ихъ заступники Panizza и Buzzanela мандаты до выдѣлу. — Нынѣ ôдбудуть ся выборы доповняючѝ до выдѣлу краевого.

Бернъ, 22 сѣчня. Франція выповѣла трактатъ гандлевый зъ Швайцаріею.

ТОРГЪ ЗБОЖЕМЪ.

Дня 8 (20) Грудня 1890.

Львôвъ, пшениця 7·— до 7·95, жито 5·90 до 6·30, ячмѣнь 5·— до 6·65, овесъ обрôчный 6·— до 6·40, рѣпакъ —·— до —·—, горохъ 6·— до 9·25, выка —·— до —·—, льнянька —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, кукурудза —·— до —·—, хмель за 56 кильо —·— до —·—, конюшина червона 44·— до 53·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—.

Тарнопôль, пшениця 6·85 до 7·55, жито 5·85 до 6·15, ячмѣнь 5·25 до 7·—, овесъ обрôчный 5·90 до 6·20, рѣпакъ —·— до —·—, горохъ 6·15 до 8·—, выка —·— до —·—, льнянька —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, кукурудза —·— до —·—, хмель за — кильо —·— до —·—, конюшина червона 45·— до 52·—, конюшина бѣла —·— до —·—, Конюшина шведска —·— до —·—. тымотка —·— до —·—.

Подволочиска, пшениця 6·50 до 7·25, жито 5.60 до 5·85, ячмѣнь 4·85 до 6·50, овесъ обрôчный 5·30 до 5·75, рѣпакъ —·— до —·—, горохъ 6·— до 8·—, выка —·— до —·—, льнянька —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, кукурудза —·— до —·—, хмель за — кильо —·— до —·—, конюшина червона 45·— до 51·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—.

Ярославъ, пшениця 7·— до 8·15, жито 6·— до 6·35, ячмѣнь 5·75 до 7·25, овесъ обрôчный 6·— до 6·50 рѣпакъ —·— до —·—, горохъ 6·— до 9·—, выка —·— до —·—, льнянька —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, кукурудза —·— до —·—, хмель за — кильо —·— до —·—, конюшина червона 45·— до 53·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—.

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Хмель ôдъ —·— до —·— за 56 кильо.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ од 11·50 до 12·— зл.

Ôдвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Equitable.

Найбôльше Товариство асекурацiйне на свѣтѣ, концессiоноване въ Австрiи 11 паздерника 1882 р.

Резерва для убезпеченыхъ въ Австрiи мусить бути въ Австрiи складана, а крôмъ того служить на покрытье убезпечень палати Товариства у Вѣдни (Stockner Eisenplatz), вартости 2 миліонôвъ.

Ґенеральна аґенцiя для Галичины и Буковины у Львовѣ ул. Валова ч. 3.

Найбôльше	Найпевнѣйше	Найкорыстнѣйше
Стан убезпеки въ конецмъ р. 1889 1577,541.665 злр. Новй интереса въ року 1889 438.160.250 злр.	Майно власне въ конецемъ р, 1889 267,875.722 миліоновъ злр.	Резерва зысковъ, въ котрôй мають удѣлъ обезпеченя злр. 56,802.685

Билянсъ за р. 1890 єще не замкненый, взрôстъ цѣлого Товариства въ тôмъ року бувъ дуже знатный.

Всякй комбинацiи убезпечень на житье.

Надзвычайнй корысти.

АПТЕКА ПÔДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручає

Знаменитй средства до консервованя зубôвъ и яселъ и удержаня ямы губнои въ цѣлковитôй чистотѣ, именно: **Порошокъ до зубôвъ** сациліновый и зъ руты надає зубамъ снѣжну бѣлость и не ушкоджуючи цѣлкомъ шклива хоронить ихъ передъ спорохнѣлостiю.— Цѣна шкатулки 25 и 35 кр.

! Краєвй !

чисто льнянй выробы корчиньскй

а именно:

Полотна, Вебы, Дымы, Обрусы, Серветы, Ручники, Хустки до носа и т. д., суровй и апретованй, поручає въ велукôмъ выборѣ по найтаньшихъ цѣнахъ и въ найлучшôмъ родѣ

Центральный Складъ Полотень

Перв. Гал. Товариства для краєвого промыслу ткацкого

Пôдъ **„Прядкою“** у Львовѣ, пляцъ Марiяцкiй, ч. 1.

! Цѣнники и прôбки франко !

Краєвй выробы. — Краєвй выробы.

ГАЛИЦКIЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

и опроцентовує ихъ по

$4\frac{1}{2}\%$ на рôкъ.

Торговля основана въ р. 1789.

Цѣлкомъ свѣжiй транспортъ

ГЕРБАТЫ ХИНЬСКОИ

одержала и поручає торговля

Фридриха Шубута

у Львовѣ

Ринокъ ч. 45

Цѣнники докладнй безплатнй и оплатно.

Кефиръ.

Зъ кавказкихъ грибкôвъ незрôвнане средство диететичне, вирабляє фабрыка выробôвъ гиґiенично - диететичныхъ **Льеопольда Литиньского** у Львовѣ и высылає щоденно свѣжiй, на провинцiю въ певныхъ означеныхъ ôдступахъ часу, числячи якъ найтаньше за опакованье.

Кефиръ єсть найлѣпшымъ зъ истнуючыхъ средствъ ôдживчыхъ, а въ недугахъ жолудка найрадикальнѣйшимъ лѣкомъ.

Цѣна фляшки 15 кр., зъ фляшкою 25 кр.

Адреса: Фабрика **Льеопольда Литыньского**, Пекарска 21, або контора Л. Литыньского при ул. Валовôй, ч. 14.

Чай фамилiйный

½ кильо 1·80 и 2 злр.

Знаменитй высѣвки зъ рôжныхъ родôвъ чаю

½ кильо 1·40 и 1·70 злр.

поручає торговля

АЛЬБЕРТА ШКОВРОНА

Львôвъ, пляцъ Марiяцкiй ч. 7.

Гербата россiйска. — Самовары Тульскй.

Перша краєва фабрика товарôвъ плятерованыхъ, зовимыхъ **хиньске срѣбло**

ЯКУБОВСКIЙ & ЯРРА

Львôвъ, Ринокъ ч. 37. Краковъ, Ринокъ ч. 26.

поручають:

Предметы служачй до ужитку церковного и домового, ôдповѣднй на **выправы слюбнй, подарунки,** у великôмъ выборѣ **по приступныхъ цѣнахъ.**

Реперацiи, срѣбленя и золоченя всѣхъ въ се званье входячихъ предметôвъ, **тревало и дешево.**

Цѣнники на жаданье оплатно, опакованье безплатно. 1—1.

Хусточки до носа чисто нитянй, тузинъ 2 зр. и высше поручає: **„Перша краєва фабрика ткацка,** Львôвъ ул. Академицка ч. 2, **Краковъ,** ул. Славковска ч. 1, **Тернопôль,** ул. Ґимназiальна ч. 30.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЪ

аптикаръ у Львовѣ улиця Жолковска (коло заставы),

поручає знанй зъ доброты своєи и письмами узнаня надгородженй средства курацiйнй, а перше всего:

Нервотонъ.

Средство домове помôчне у многихъ боляхъ, ревматизмахъ, ломаняхъ, исхiосъ и паралижахъ.

Цѣна фляшки: 40 кр.

П о д я к а.

Добротвôръ, 13 марта 1890.

Вп. Брониславъ Виткевичь, аптикарь, Львôвъ-Пôдзамче.

Передъ кôлькома лѣтами черезъ апоплѣксiю утративъ я силу въ правôй руцѣ, що тымъ тяжше мя дôткнуло, що зъ причины того мусѣвъ я покинути выгôдне мѣсце яко официялиста приватний и зôставати зъ моєи родиною безъ найменшои помочи.

Въ моихъ терпѣняхъ уживавъ я найрозличнѣйшихъ средствъ, якй менѣ тôлько раджено, но все на дармо.

Доперва уживанье черезъ довшiй часъ „Нервотону“, препоручуваного въ анонсахъ **„Календаря здоровя Льеопольда Литиньского“**, доказало чуда! Ото теперь рушаю рукою якъ давнѣйше. Дякую Вамъ Пане, що своимъ чудеснымъ средствомъ стали вы найбôльшимъ добродѣємъ терпячихъ людей. Антонiй Новаковскiй.

Торфъ прасованый

въ полѣнахъ.

Найтаньшiй опалъ за 7 зл. 56 кр. за 20 сотнарôвъ зъ доставою до дому въ простъ зъ Дублянъ, фѣра мѣститъ 40 мѣшкôвъ

Замовленя прiймає гандель

Iоана Важного,

Чарнецкого, ч. 2.

У в а г а. Понеже великiй наплывъ замовлень, прошу вчасно замавляти.

ИНСЕРАТЫ до „Народнои Часописи“ просимо пересылати до конторы пана **ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО** у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовôмъ инсератѣ стоить 7 кр., при бôльше разовôмъ помѣщеню 6 кр. ôдъ стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрй частѣйше будуть свои оповѣщеня умѣщати, одержують ôдповѣдный рабатъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.